

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Medit. I. De primo Christo comite seu indigentia summa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

XVII. Prima virtus Monachi (& cujusvis Christiani) est, hominum iudicia contemnere. S. Hieronymus.

XVIII. Ars vitæ est, rectè sentire, sincerè velle, perfectè exequi.

XIX. Vince, quod delectat: fortiter aggredere, quod terret; fer leniter, quod dolet. Thomas Kemp.

XX. Ama, & cole S. Scripturam, quia in ea, quidquid docetur, est veritas: quidquid præcipitur, est bonitas: & quidquid promittitur, est felicitas.

DIES SEXTA.

Scopus hujus diei est, ostendere, quomodo Christus artem Siplam patiendi docuerit, & in præcipuis tribus objectis hujus Artis, scilicet indigentia, dolore, & contemptu se gesserit; ad hæc enim omnia, quæ passus est, revocari possunt.

Tessera.

Abstt mihi gloriari, nisi in cruce Domini mei JESV Christi, per quem mihi Mundus crucifixus est, & ego Mundo.

MEDITATIO I.

DE PRIMO CHRISTI COMITE, SEU INDIGENTIA SVMMA.

Prælidium primum est, Christum in cruce pendentem, & omni auxilio, solatioque destitutum intueri.

Prælidium secundum est, petere gratiam, ut hanc Christi indigentiam clarè cognoscere, & sedulo imitari queas.

Punctum I.

Confidera I. Quantam Christus omnium rerum indigentiam sustinuerit 1. *in cibo & potu*, dum nullum cibum resollantem, qui tamen plerumque Reis ad mortem damnatis liberaliter offertur; & ingenti præterea siti cruciatus, ut ipsemet per verbum *Sitis* confessus est, nec aquæ guttam, quæ tantam sitim extingueret, habuit. 2. *In Vestibus*, dum nudus in cruce pendeat, & nec linteum, quo corporis occulta tegeter, habebat. 3. *In habitatione*; uti ipse Matth. 8. significavit dicens: *Vulpes foveam habent, & Volucres celi nidus:*

vidos: Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.
 4. *In Amicis:* sic enim ipsemet iterum per Davidem Pf. 141. indicavit: *Considerabam ad dexteram, & Videbam, & non erat, qui cognosceret me, & juvare, ac consolari posset, & vellet.* 5. *In consolationibus:* hinc tristis erat anima eius usque ad mortem, ita ut exclamare cogereetur: *Domine Deus meus, ut quid dereliquisti me,* ita ut verè dicere poterit cum Psalmista Pf. 69. *Ego vero egenus & pauper sum: Domine adjuva me.*

Considera II. Quanta cum patientia, alacritate, ac constantia hanc indigentiam tulerit Christus; id colligere poteris, si ex una parte perpendas, quàm facile ipsi fuisset, omnino supra dictorum abundantiam sibi procurare; ex altera rem pariter consideres, quòd non modò quidquam simile esse procurare, sed potius, ut gravitatem & molestiam talis indigentia auget, sitim suam aceto ac felle extingui (ut S. David in Persona ipsius Pf. 68. indicavit dicens: *Dederunt mihi escam meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto*) hoc loco autem durissimum lignum accipere, & Amicorum loco inimicos capitalissimos tolerare voluerit, de quibus Pf. 141. ipse per Davidem dixit: *Longè fecisti notos meos à me, propterea fuerunt me abominatorem sibi.*

Considera III. Quantopere tu erubescere debeas, dum advertis, quàm parùm tu hæcenus Duci tuo similis esse fructuaris in hac indigentia; si enim Urias 2. Reg. c. 11. dixit: *Arx DEI, & Israël, & Iuda habitant in papilionibus, & dominus meus Ioab, & servi Domini mei super faciem terra manent, & ego ingrediar domum meam, ut comedam & bibam, & dormiam cum uxore mea? per salutem tuam, & per salutem anima tua non faciam rem hanc,* quanto magis tu libenter parvam aliquam indigentiam libenter sufferre debes, si recorderis, quàm magnam omnium rerum indigentiam Christus amore tui toleraverit. Vide ergo, quomodo de te sperare gerere te velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quas ob causas Christus tam promptè hanc indigentiam sustinuerit, nimirum ob sequentes tres. 1. Quia sic voluntas DEI exigebat, quæ ipsi omnium rerum loco erat unde

unde, ut S. Leo Papa ser. 4. de quadr. loquitur, *non pavebat in isto Mundo indigentia laborare, cui donatum erat in omnium rerum Domino omnia possidere.* 2. Quia advertebat, per hanc indigentiam, se Cælesti suo Patri propiorem & similiorem fieri, utpote qui ab ipsa usque æternitate se solo contentissimus vivebat, nec ullam extra se creaturam habebat quod jam olim etiam Socrates Philosophus agnovisse creditur, ut qui, teste Laertio l. 2. dixisse fertur, eum esse Dijs simillimum, qui quàm paucissimis egeret, cum Dijs omnino nullius egeant rei. 3. Quia pariter cognoscebat, hanc indigentiam esse expeditissimam viam ad Tartareos hostes vincendos; hinc, ut S. Gregorius rectè ho. 32. advertit, *ad se venientibus nobis Dominus præcepit, ut renuntiemus nostris; quia, quicumque ad fidei agonem venimus, luctamen contra malignos Spiritus sumimus. Nihil autem maligni Spiritus in hoc Mundo possident proprium; nudi ergo cum nudis luctari debemus; nam si vestitus quisq; cum nudo luctatur, citius ad terram dejectur, quia habet, unde teneatur. Quid enim sunt terrena omnia, nisi quadam corporis indumenta?*

Considera II. Quàm æquum sit, ut tu quoque præ alijs per hæc motiva ad similem indigentiam lætissimo animo supportandam te excites, & quod pius Author de consolationibus dixit l. 3. c. 16. hoc alijs etiam materijs & occasionibus applies: *Hæc mihi sit consolatio, libenter velle carere omni humano solatio. Et si tua defuerit? consolatio sit mihi tua Salutatio, & iusta probatio pro summo solatio.*

Considera III. An & quomodo occasiones talis indigentia hætenus arripueris, & arripere deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Quos fructus Christus ex hac indigentia seu paupertate reporta verit, videlicet 1. Singularem in perfectione & virtutibus progressum; cum, sicut rerum facultates instrumenta sunt omnium Virtutum, sic rerum abnegatio generatrix, nutrixq; sit omnium Virtutum; & ut S. Augustinus super Psal. 76. dixit: *Omnis Philosophia* (atque adeo etiam cælestis) *Magistra sit inopia;* unde & Seneca ep. 17. dice-

dicebat, *si vis vacare animo, aut pauper sis oportet, aut pauperi similis*; non enim capit virtutis via magna onera portantes, ut Lactantius Firmianus agnovit. 2. *Maxime anima tranquillitatem*; nam, ut S. Climacus Grad. 17. testis dicit, *Paupertas (& indigentia) est abdicatio sollicitudinum seculi, iter ad DEVM sine impedimento, expulso omni tristitia, fundamentum pacis, munditia Vita, qua nos liberat curis omnibus vite transeuntis, & facit, ut DEI dona data perfectè exequamur*. Hinc Salomon c. 16. Prov. securam mentem jugi convivio similem esse dicit; quæ autem mens magis secunda est, quàm quæ concupiscentiam, unde teste S. Jacobo c. 4. omnes lites in nobis oriuntur, sustinetur. 3. *Centuplum præmium in hac & altera vita*; nam, ut sapienter S. Bernardus ser. 21. super Cant. dicit, *Nemo est qui omnia saltem affectu relinquentes, inopem vitam degere aestimet sola caelestia possidere, quia sola audiunt in promotione; possident enim & terrena, & quidem tanquam nihil habentes, & omnia possidentes, eo pro certo magis Domini, quam minus cupidi. Denique fideli homini totus Mundus divitiarum est. Totus plane, quia tam adversa, quam prospera ipsius aequè omnia servant ei, & cooperantur in bonum*. Quem fructum considerans S. Hieronymus, *O quantà beatitudo, inquit, pro parvis magna recipere, aeterna pro brevibus pro morituris semper vivere, & habere DEVM delectatorem*.

Considera 2. Quàm præclari sint hi fructus, dignique propter quos consequendos cum S. Pauli & ipsius Christi imitum & exemplum omnia terrena arbitris ut stercore. Mundo utaris, quasi non utaris, contentus, si victum & amicum habeas; & S. Augustini ser. 28. de verbis Apost. *Confilium semper in mente habens: Non tibi displiceat paupertas tua, nihil eâ potes ditius invenire*.

Considera III. Quid proinde deinceps hac in re facere, & quomodo hunc primum Christi comitem & tu in posterum in tuam Societatem adsciscere velis illud Senecæ monitum Lucilio datum tibi applicans: *Incipe cum paupertate (& indigentia) habere commercium. Aude, hospes, contemneris opes, & te quoque dignum finge DEO (& Christo) nempe dignus est DEO dignus, quàm qui opes contempsit. Colloquitur ad Christum cum congruis affectibus.*